प्रतिदिन

राष्ट्रिय दैनिक

PRATIDIN NATIONAL DAILY

आत्महत्या समस्याको समाधान होइन,

अमुल्य जीवन त्यसै खेर नफालौं, समस्याको समाधान खोजौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वर्ष–१३ । । अङ्क : २०८ ॥ २०७८ असोज १६ गते शनिबार (2nd Oct 2021 Saturday) Pratidin National Daily dNo-?:%÷-

सञ्चालनमा आएन भद्रपुर सीमानाका

झापा (प्रस) । भारतले नमानेपछि झापाको भद्रपुर सीमानाका शुक्रबारदेखि सञ्चालनमा आउन सकेन । गृह मन्त्रालयको परिपत्र अनुसार जिल्ला प्रशासन कार्यालय झापाले शुक्रवारदेखि जिल्लाका भद्रपुरसहित साविक नाकाहरू पुनः सञ्चालनमा ल्याउने निर्णय गरेको थियो । नेपालले एकतर्फी नाका सञ्चालन गर्ने निर्णय गरेपनि भारतीय एसएसबीले माथिको आदेश नआएको भन्दै भद्रपुर-गलगलिया नाका बन्द राखेको हो ।

भारतीय एसएसबीले कसैलाई पनि नेपाल आउन र भारततर्फ जान अनुमति नदिँदा सर्वसाधारण निराश भएर फर्किएका थिए । भारतीय पक्षले नमानेपछि भद्रपुर नगरपालिकाले शुक्रबार सीमा नाकामा साढे ११ बजे स्वास्थ्यकर्मीसहितको हेल्थ डेस्क उद्घाटनको कार्यक्रम पनि सरेको छ ।

यता सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल बोर्डर आउट पोस्ट भद्रपुरका इन्स्पेक्टर विभुराज दाहाल भारतीय एसएसबी ४१ बटालियन भादगाउँका इन्स्पेक्टर सत्यनारायणसँग नाका खुलाउने विषयमा सहजीकरणका लागि पुगेका थिए । एसएसबीका इन्स्पेक्टर सत्यनारायणले एसएसबी ४१ बटालियन रानीडाँगाका एसएसपी सुवासचन्द्र नेगीसँग त्यसबारेमा बुझेका थिए ।

एसएसपी नेगीले भद्रपुर नाका खुलाउने विषयमा माथिबाट आदेश नआएको हुँदा नाका तत्काल बन्द राख्न इन्स्पेक्टर सत्यनारायणलाई आदेश दिएको बताइएको छ । भद्रपुर नाका नखुलेपछि झापाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्रवणकुमार तिमिल्सिनाले पनि शुक्रबार बिहान विहार किशनगञ्जका डिएम कुमार आशिससँग फोन सम्पर्क गरेका थिए ।

किशनगञ्जका डिएम आशिसले नाका खुलाउने विषयमा आफूलाई पनि कतैबाट आदेश नआएको र नेपालले गरेको निर्णय पठाइदिन प्रजिअ तिमिल्सिनालाई आग्रह गरेका थिए । जिल्ला प्रशासन कार्यालय झापाले डिएम आशिसलाई नाका सञ्चालन गर्ने बारेको निर्णय पठाइसकेको बताउँदै प्रजिअ तिमिल्सिनाले भने ,'किशनगञ्जका डिएमले नाका खुलाउने विषयमा सहजीकरण गर्ने जनाउनु भएको छ। त्यसका लागि उहाँले एक/दुई दिनको समय माग्नु भएको छ ।'

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल २ नम्बर गण झापाका एसपी रमेशकुमार पाण्डेले भारतीय सुरक्षा निकायका प्रमुखसँग नाका खुलाउने विषयमा सहजीकरण भइरहेको बताए । नाका खुलाउँदा दुवैतर्फ हेल्थ डेस्क राख्नु पर्ने भएकाले दुवै देशका प्रशासन प्रमुखहरुको उपस्थितिमा नाका सञ्चालन गर्ने विषयमा समेत कुराकानी भइरहेको उनले बताए । कोरोना महामारीले विगत १९ महिनादेखि बन्द रहेको भद्रपुर नाका सञ्चालनमा नआउँदा भद्रपुरलगायत दक्षिणी भेगका सर्वसाधारणले काँकडभिट्टा नाका प्रयोग गर्नुपर्ने बाध्यता छ ।

निगुरो टिप्न जाँदा महिलाको मृत्यु

झापा (प्रस) । हातीको आक्रमणबाट बिर्तामोडकी एक महिलाको मृत्यु भएको छ । बिहीबार बिहान ११:५० बजे भद्रपुर १० देउनियामा बिर्तामोड ८ नेपाल चोक बस्ने सुकलाल मर्डी र उनकी ५० वर्षिया श्रीमती लतुमाई मर्डी निगुरो टिपिरहेको अबस्थामा आएको जंगली हातीले लतुमाईलाई सुँडले च्यापी चन्द्रगढी सामुदायिक बनतर्फ लिएर गएको थियो । दिउँसो ४ बजे सेती खोलाको पैनीमा मृत अबस्थामा उनी फेला परेकी छन् । लतुमाईका श्रीमानले अस्थायी प्रहरी चौकी गरामनीमा जानकारी गराउनासाथ अस्थायी प्रहरी चौकी गरामनीबाट प्रहरी सहायक निरीक्षकको टोली, जिल्ला प्रहरी कार्यालय झापाबाट प्रहरी नायव निरीक्षकको ७ जनाको टोली , नेपाली सेनाको लप्टनको कमाण्डमा ४० जनाको टोली ,सशस्त्र प्रहरीको सशस्त्र प्रहरी निरीक्षकको कमाण्डमा ११ जनाको टोली , बन कर्मचारी र स्थानीय समेतले जंगलमा खोजी गर्दा शव फेला परेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका डिएसपी राकेश थापाले बताए ।

प्रहरी प्रशासनप्रति १५ वटा संस्थाको आपत्ति

भद्रपुर (प्रस) । बालमैत्री घोषित नगरमा भद्रपुरकी ११ वर्षीया बालिकालाई हात बाँधेर कुटपिट गर्ने व्यक्तिलाई प्रहरी प्रशासनले कारबाही नगरेको भन्दै झापाका संघसंस्थाले आपत्ति जनाएका छन् । झापाका १५ वटा संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरूले शुक्रबार एक संयुक्त विज्ञप्ति निकाल्दै पीडित पक्षलाई न्याय दिलाउन जोडदार माग गरेका छन्। गत असोज ४ गते सुनसरी जिल्ला इनरुवा नगरपालिका-६ घर भएका अन्दाजी ३० वर्षीय अनिल पौडेलले हात बाँधेर अनुहार र शरीरभरि निलडाम हुने गरी ती बालिकालाई निर्घात कुटपिट गरेका थिए । पौडेलले भद्रपुर-५ स्थित नयाँ बजारमा

रहेको मेची बहुउद्देश्यीय कृषि फर्मभित्रै ती बालिकालाई कुटेका थिए । फर्ममा बाख्रा छिरेको निहुँमा पौडेलले ती बालिकामाथि कुटेको प्रहरीले जनाएको छ । भद्रपुर कृषि फर्ममा काम गर्ने एक व्यक्तिले गरेको अमानवीय दुर्व्यवहारप्रति प्रहरी प्रशासन मौन बसेपछि जिल्लाका संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरूले आपत्ति प्रकट गर्दै पीडित पक्षलाई न्याय दिलाउन माग गरेका छन्। प्रहरीमा उजुरी परेपछि आर्थिक लेनदेनमा घटना गुपचुप मिलाइएको थियो । यता घटना मेलमिलाप गराएको र बालिकामाथि भएको त्यस्तो जघन्य अपराधमा आपसी मेलमिलाप गराउँदा बालबालिकाको स्वतन्त्रपूर्वक बाँच्न पाउने अधिकार कुण्ठित भएको भन्दै वाल सञ्जाल भद्रपुरले दिएको उजुरीमा जिल्ला प्रहरी कार्यालयले बेवास्ता

❖ बाँकी तेस्रो पृष्ठमा

तुरुन्त आवश्यकता

बिर्तामोड–३ स्थित सैनिकमोडमा संचालित एक होटल एण्ड लजका लागि निम्न कर्मचारी आवश्यक भएकाले तुरुन्त सम्पर्क राख्नु होला ।

– कुक : २जना – वेटर : १जना – क्लिनर :२जना

सम्पर्क–९८०६००८७११

साफ च्याम्पियनशिप सुरु

झापा (प्रस) । दक्षिण एसियाली देशहरूको ठूलो प्रतियोगिता साफ च्याम्पियनशिपको १३ औं संस्करण शुक्रवारदेखि माल्दिभ्समा सुरु भएको छ ।

बङ्गलादेशले शुक्रबार भएको पहिलो खेलमा श्रीलङ्कालाई एक-शून्य गोल अन्तरले हराउँदै विजयी सुरुवात गरेको छ । यी दुई टोलीबीचको पहिलो हाफ बराबरीमा सकिएको सकिएको थियो। खेलको दोस्रो हाफ सुरु भएको नवौं मिनेटमा बङ्गलादेशले गोल गर्‍यो । बङ्गलादेशका लागि तोपु बर्मनले पेनाल्टीमार्फत गोल गरे ।

आजको दोस्रो खेलमा नेपाल र आयोजक माल्दिभ्स खेल्दैछन् । साफमा नेपालसहित आयोजक माल्दिभ्स, भारत, बंगलादेश र श्रीलंका सहभागिता छन् । लिगमा पाँचै टोलीले एक अर्कासँग खेल्नेछन् । लिग चरणको खेलपछि शीर्ष दुई टोलीले असोज ३० गते उपाधिका लागि खेल्नेछन् ।

बाह्रदशीमा पिकअपको ठक्करबाट छोरीको मृत्यु, आमा गंभीर

झापा (प्रस) । झापा बाह्रदशी गाउँपालिका -५ घोडामारास्थित भित्री सडकखण्डमा पिकअपको ठक्करबाट छोरीको मृत्यु भएको छ भने आमासहित दुईजना घाइते भएका छन् ।

शुक्रबार साँझ ४.३० बजे बाह्रदशी ५ घोडामारास्थित भित्री सडकखण्डमा दक्षिणबाट उतरतर्फ जाँदै गरेको मे १ च २५४६ नम्बरको पिकअप अनियन्त्रित भई घर अगाडी बाटोमा उभिरहेका सोही ठाउँका ४० वर्षिया मिना पौडेल र उनकी छोरी १५ वर्षिया आइसा पौडेललाई ठक्कर दिई पिकअप पल्टिएर दुर्घटना भएको थियो । दुर्घटनामा आमाछोरीसहित पिकअपमा सवार कन्काई नपा ९ बस्ने ४७ वर्षिय देवीभक्त बोहरा क्षेत्री समेत घाईते भएका थिए । तीनैजनालाई बिएण्डसी अस्पताल बिर्तामोडमा भर्ना गरिएकोमा उपचारका क्रममा शनिबार बिहान छोरी आइसाको मृत्यु भएको हो । बोहराको अबस्था सामान्य रहेको छ भने आमा मिनाको दाहिने खुट्टा,अनुहार र नाकमा चोट लागेको छ । दुर्घटनामा पिकअप चालक कन्काई -८ घैलाडुब्बा बस्ने ३६ वर्षिय अभय राजवंशीको निधार र दाहिने खुट्टामा सामान्य चोट लागेको र उपचारपश्चात इलाका प्रहरी कार्यालय बिर्तामोडले नियन्त्रणमा लिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ ।

कनकाई ५ को टिम छनौट

सुरुङ्गा (प्रस) । कनकाई नगरपालिकाअन्तर्गतको दिलमाया स्मृति कप छनौटमा कनकाई ५ को टिम प्रवेश गरेको छ । शुक्रबार सम्पन्न खेलमा वडा नम्बर ५ ले वडा नं २ लाई टाईब्रेकरमा पराजित गर्दै दिलमाया कपको उत्कृष्ट ८ टिमभित्र पर्न सफल भएको दिलमाया स्मृति कप कनकाईका सहसंयोजक गोविन्द सुवेदीले बताए । खेलको निर्धारित समय गोलरहित बराबरीमा सकिएपछि खेलको निर्णय सोझै पेनाल्टी सुटआउटबाट गरिएको थियो । वडा नम्बर २ का २ खेलाडीको प्रहार ५ का गोलकिपरले रोकेपछि ५ नम्बर वडा ४-२ गोल अन्तरले विजयी भएको हो । शनिबार हुने वडा नम्बर ४ र ६ बीचको खेलको बिजयी टिम समेत उत्कृष्ट ८ मा पर्ने खेल सहसंयोजक सुवेदीले बताए। झापा क्षेत्र नम्बर ४ भरिका २८ टोली सहभागी खेलमा उत्कृष्ट ८ बीच दुधे खेल मैदानमा प्रतिष्पर्धा हुने छ । संघीय साँसद एलपी साँबा लिम्बुकी माताको स्मृतिमा भइरहेको दिलमाया कपको बिजेता तथा उपबिजेता हुने टिमले क्रमशः नगद २ लाख २५ हजार र १ लाख २५ हजार रुपैँयाँ पाउने छन् भने उत्कृष्ट ८ मा पर्ने टिमले समेत नगद पुरस्कार पाउने व्यवस्था रहेको छ ।

कार्तिक २ देखि दमकमा मेयरकप

दमक (प्रस) । दमकमा आगामी कार्तिक २ देखि १० गतेसम्म वडास्तरीय मेयरकप प्रतियोगिता हुने भएको छ । दमक नगरपालिकाको दमक नगर फुटवल समितिको आयोजनामा हुने सो प्रतियोगिताको खेलतालिका समेत सार्वजनिक गरिसकिएको दमक नगर खेलकुद बिकास समितिका अध्यक्ष भिमराज केसीले बताए । प्रतियोगितामा नगरका १० वटै वडाको फुटबल टिमले सहभागिता जनाउने छन् । प्रतियोगिता दमक ३ स्थित प्रस्तावित मदन भण्डारी रंगशालामा हुने दमक नगर फुटवल समितिका अध्यक्ष मोहन मगरले बताए । उनका अनुसार प्रतियोगितामा उत्कृष्ट हुने खेलाडीले आगामी हुन लागेको अध्यक्ष कप र दमक गोल्डकपमा समेत अवसर प्राप्त गर्ने छन् । प्रतियोगितामा विजेता हुने टिमले नगद १ लाख ११ हजार एक ११ र उपविजेताले ५५ हजार ५ सय ५५ नगद,ट्रफि तथा प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नेछन् । यस्तै, म्यान अफ दि म्याच रुपमा छानिने खेलाडीलाई नगद २ हजार, उत्कृष्ट गोलकिपरलाई नगद ३ हजार, उत्कृष्ट डिफेन्सलाई ३ हजार, उत्कृष्ट मिडफिल्डरलाई ३ हजार,उत्कृष्ट स्ट्राइकरलाई नगद ३ हजार, उत्कृष्ट गोलकर्ता र सर्वोत्कृष्ट खेलाडीका रुपमा एकजना खेलाडीले समेत नगद ५ हजार,ट्रफि तथा प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नेछन् ।

हिमाविमा भएको हिनामिना छानविन गर्न माग

दमक (प्रस) । नेकपा माओवादी केन्द्र दमक नगर कमिटीले दमक २ स्थित हिमालय माध्यमिक विद्यालयमा विद्यालय सञ्चालनका क्रममा करोडौं रकम हिनामिना भएको भन्दै त्यसको सत्य तथ्य छानविन गरी दोषीउपर कानुनी कारवाही गर्न माग गरेको छ ।

देशकै नमुना विद्यालयको रुपमा तीनै तहका सरकारबाट ठूलो मात्रामा अनुदान पाउँदै आएको उक्त विद्यालयमा भएको आर्थिक हिनामिनाको घटनामा तीन सदस्यीय विद्यालय व्यवस्थापन समितिको प्रत्यक्ष संलग्नता भएको पार्टीद्वारा जारी विज्ञप्तिमा उल्लेख छ । पार्टीका नगर सचिव तीर्थराज बस्नेत (शंकर) र इन्चार्ज वेदु गौतमद्धारा जारी विज्ञप्तिमा भनिएको छ,-‘ शिक्षाजस्तो संवेदनशील विषयमा यति ठूलो आर्थिक दुरुपयोग हुँदा स्थानीय दमक नगरपालिका र शिक्षा हेर्ने जिम्मा पाएको शिक्षा समिति मौन रहनु खेदजनक छ । यस परि स्थितिमा अभिभावकसहितको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अभावमा यी सबै हिनामिना, दुरुपयोग, अनियमितता भईरहेको हुँदा हाल रहेको विद्यालय व्यवस्थापन समिति खारेज गरी कानुन अनुसारको विद्यालय व्यवस्थापन समिति निर्माण गर्न आग्रह गर्दछौं ।’

उक्त विद्यालयमा तीन हजार भन्दाबढी आधारभूत वर्गका छोराछोरीहरू अध्ययन गर्दै आइरहेका भएपनि विद्यालयले भने माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा निःशुल्क हुनु पर्ने सरकारको नीति भएकोमा, विद्यार्थीहरूबाट मोटो रकम असुल गर्दै आइरहेकाले त्यस्ता कार्य समेत रोक गर्न माग गरेको विज्ञप्तिमा जनाईएको छ । हिमाविमा भएको आर्थिक भ्रष्टाचार छानविन गर्न विषयगत विज्ञसहित नागरिक स्तरको छानविन समिति बनाउन पनि माग गरिएको सचिव बस्नेतले बताए ।

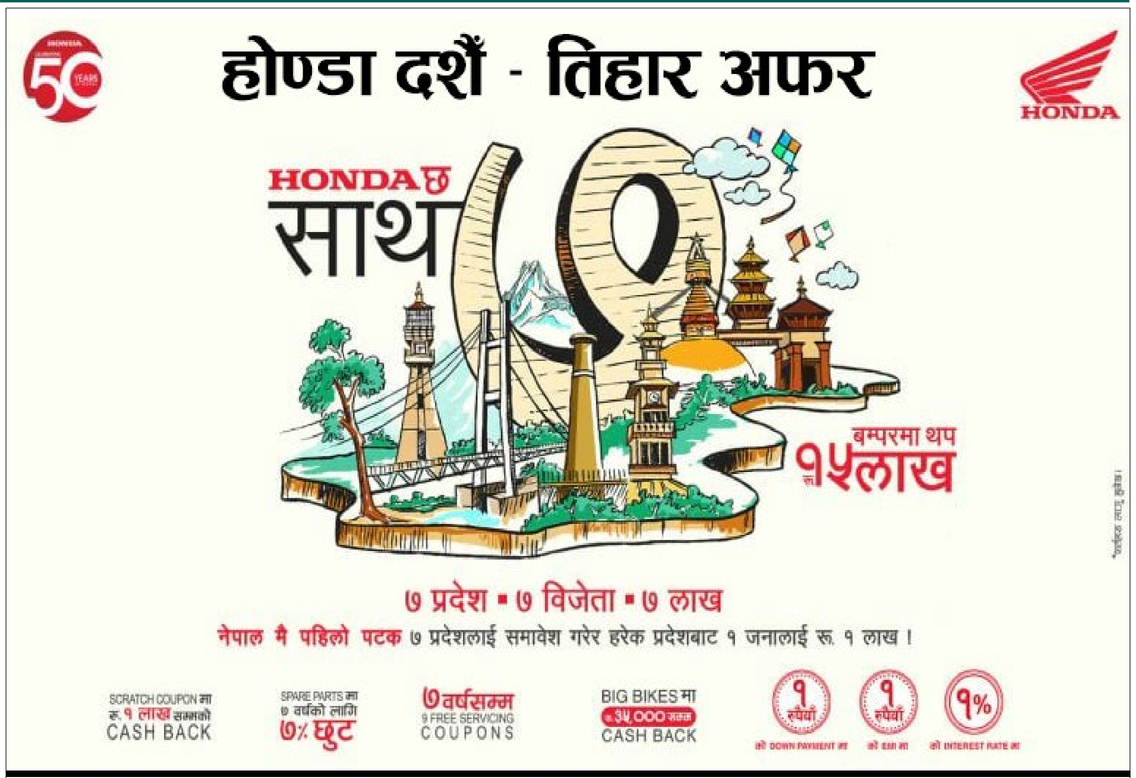

इन्द्र बिन्ति गरून झुकेर पदमा त्यो बिन्ती मान्दैन त्यो
आयो टप्प टिप्यो लग्यो मिति पुग्यो टारेर टर्दैन त्यो ॥

भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली

जन्म :
वि.सं १९९१ चैत २५ गते

स्व. गौरवती राजवंशी

निधन:
वि. सं.२०७८ असोज १२ गते

गौरवती सतानुसिंह राजवंशी स्मृति प्रतिष्ठानकी संस्थापक अध्यक्ष , कंचनजंघा हस्पिटलकी संस्थापक अध्यक्ष, गौरवती सतानुसिंह राजवंशी स्मृति प्रतिष्ठानकी संस्थापक अध्यक्ष ,दानवीर , समाजसेवी, धार्मिक व्यक्तित्व , परोपकारी गौरवती राजवंशीको ८६ वर्षको उमेरमा यही असोज १२ गते भएको निधनप्रति हामी स्तब्ध एवं मर्माहत भएका छौं । बिर्तामोड क्षेत्रकै समाजसेवी स्वर्गीय सतानुसिंह राजवंशीकी धर्मपत्नी गौरवतीले आफ्ना श्रीमानको पदचापलाई पछ्याउँदै समाजका लागि दिनुभएको योगदान सदा अविस्मरणीय र अतुलनीय रहने छ ।

यस दुखद घडीमा पर्न गएको पीडा सहन गर्ने शक्ति इश्वरले प्रदान गरुन् भन्ने प्रार्थना गर्दै दिवंगत आत्माको चिर शान्तिको कामनासहित शोकाकुल परिवारप्रति हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं ।

गोपाल चन्द्र राजवंशी
प्रबन्ध निर्देशक

कृष्ण कुमारी राजवंशी
प्रबन्ध निर्देशक

आनन्द देवी राजवंशी
डाईरेक्टर

देवकुमार सिंह राजवंशी
अध्यक्ष

एवं पुरण हिरालता सपिङ सेन्टर परिवार, बिर्तामोड -३, सतानुबारी , सैनिकमोड

gj ;~rf/ uk kl+ln-åf/f kl|sflzt tyf gj ;~rf/ ck;]6 dlbl|t sfo{fno ebk|/ a; :6]8 klZrd, uh'/dv|6f], la t{fd]8 -emfkf_ kmf]g g+)@#–%$#*@) 0d]n pratidin65@gmail .com अध्यक्ष : युवराज दाहाल । । कार्यकारी सम्पादक : इन्द्रसिंह राजवंशी

सम्पादकीय

एमालेमा शक्ति प्रदर्शन

नेकपा एमालेको विधान महाधिवेशन शुक्रबारदेखि सुरु भएको छ । नेकपा विभाजन, सत्ताबाट बहिर्गमन र पार्टी विभाजनपछि पहिलो पटक एमालेको ठूलो भेला भएको हो ।

ललितपुरको गोदावरीमा तीन दिनसम्म हुने विधान महाधिवेशनले नयाँ राजनीतिक परिस्थितिमा पार्टीको नीति र विधि तय गर्ने एमालेले जनाएको छ ।

भेलामा करिब ६ हजार नेता कार्यकर्ता सहभागी भएको जनाइएको छ । आउँदो मङ्सिरको दोस्रो हप्ताका लागि नेतृत्व चयनका लागि पार्टीको दशौँ राष्ट्रिय महाधिवेशन तय गरेको एमालेको विधान महाधिवेशनलाई समसामयिक राजनीतिक दलहरुमध्ये मौलिक विशेषताको भेला मानिएको छ । नेकपा एमालेको विधान महाधिवेशनमा राजनीतिक प्रतिवेदन, संगठनात्मक प्रस्ताव र विधान संशोधन प्रस्ताव पेस गरिएको छ । महाधिवेशनमा अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले राजनीतिक प्रतिवेदन, महासचिव ईश्वर पोखरेलले संगठनात्मक प्रस्ताव र उपमहासचिव एवं संगठन विभाग प्रमुख विष्णु पौडेलले विधान संशोधन प्रस्ताव प्रस्तुत गरेका हुन् । तीनवटै प्रस्तावमाथि समूह बनाएर छलफल हुने पार्टीका प्रवक्ता प्रदीप ज्ञवालीले जानकारी दिए ।

पार्टीको नीति र विधिमा मात्रै केन्द्रित भएर एमालेले पहिलोपटक विधान महाधिवेशन आयोजना गरेको हो । ३ दिनसम्म चल्ने सो महाधिवेशनको दोस्रो दिन शनिबार समूहगत छलफल हुने र तेस्रो दिन आइतबार प्रतिवेदनमाथि उठेका प्रश्नहरूको जवाफसहित महाधिवेशन समापन हुनेछ । एमालेको नेतृत्व चयनका लागि राष्ट्रिय महाधिवेशन भने आगामी मंसिर दोस्रो साता तोकिएको छ । काठमाडौं : नेकपा एमालेले पार्टीमा उपमहासचिव पद नै खारेज गर्ने प्रस्ताव ल्याएको छ। गोदावरीमा जारी विधान महाधिवेशनमा गरिएको प्रस्तावमा उपमहासचिव खारेज गर्ने र ५ जना उपाध्यक्ष र ६ जना सचिव राख्ने नयाँ प्रस्ताव गरेको हो।

विधानमा पेश भएको संशोधन प्रस्तावमा एकजना अध्यक्ष, पाँचजना उपाध्यक्ष, एकजना महासचिव, ६ जना सचिव र सदस्य २१२ जनासहित २२५ सदस्यीय केन्द्रीय कमिटी निर्वाचित गर्ने प्रस्ताव पेश भएको छ।

लोकतन्त्रमा वैचारिक धारमाथि निषेध:कति उचित, कति अनुचित

• कृष्ण हुमागाँई

नेकपा एमालेको प्रथम विधान महाधिवेशन असोज १५ गतेबाट शुरु भएको छ । गुटरहित राजनीतिका लागि विधान महाधिवेशनले विधिविधान बनाउने भनेर व्यापक प्रचार गरिएको छ । गुट बनाएर अघिल्लो महाधिवेशनमा माधव नेपाल र केपी ओली अलग-अलग प्यानलबाट चुनाव लडेका र कालान्तरमा माधव नेपालको गुटले सरकार सञ्चालनमा आफूलाई असहयोग गर्दै सत्ताबाट पाखा मात्र लगाएन, पार्टी नै फुटाईदियो भन्ने एमाले अध्यक्ष ओलीको ठम्याई अनुसार नै आफ्नो इच्छाविपरित कसैले गुटबन्दी गर्न नसकोस् भनेर ओलीले यो विधान महाधिवेशनमा गुटरहित सहभागिताको परिकल्पनालाई अघि सारेका छन् । एमालेमा माधव नेपालहरु बाहिरिएपछि केपी ओलीको एकल हैकम चल्दै आएको छ । त्यहाँ ओलीको कार्यशैलीको बिरोधको कुनै गुञ्जायस छैन । फरक मत राखेका र ओलीलाई सत्ताबाट हटाउन अनि शेरबहादुर देउवालाई प्रधानमन्त्री बनाउन हस्ताक्षर गर्ने दश भाइहरु पनि अब एमालेमा गुटरहित अवस्थामा पुग्नेछन् । उनीहरुले गुटगत उम्मेद्वारी दिन पाउने छैनन् ओलीले प्रस्ताव गरेको बिधानको नीति पारित भएपछि । नेकपा एमाले पार्टी फुट्नु अघि प्रतिष्पर्धी माधव नेपाल खेमालाई तह लगाउने ध्येयले पार्टी सञ्चालन पद्धति र प्रक्रियाको बिषयमा मतान्तर देखिएपछि आन्तरिक झमेलामा फसेको नेकपा एमाले पार्टीले अब हुने पार्टीको नवौं महाधिवेशनबाट अगल प्यानल बनाएर चुनावी प्रतिष्पर्धामा जान नपाउने गरी विधान संशोधन गर्ने प्रस्ताव पारित गरेको थियो । गत साउन २५ गते बसेको एमालेको केन्दीय कमिटी बैठकले यस्तो प्रस्ताव पारित गरेपछि बहुदलीय ब्यवस्थामा फरक मत र फरक नीति कार्यक्रम र फरक वैचारिक धारको नेतृत्व गरेर कार्यकर्ताबाट अनुमोदन हुन किन नपाउने भन्ने प्रश्न अहमरुपमा खडा भएको छ । जनवादी केन्द्रीयतामा आधारित एकदलीय अधिनायकवादी कम्युनिष्ट पार्टीभित्र मात्र पोलिटब्यूरोले निर्णय गरिसकेपछि फरक मतको गुञ्जायस नरहने हो । तर नाम कम्युनिष्ट राखेपनि संसदीय लोकतान्त्रिक शासन ब्यवस्थालाई स्वीकार गरेर लोकतान्त्रिक संविधान मानिसकेपछि, अनि त्यही संविधान अनुसार सरकारको नेतृत्व पटक-पटक गरिसकेको पार्टीले पार्टी जीवनभित्र भने यस्तो बन्देजात्मक राजनीतिको तयारी गर्नु भनेको उच्चतम् लोकतान्त्रिक अभ्यास नै हो भनेर कसरी मान्न सकिन्छ र ?

लोकतन्त्रमा फरक मत र फरक दृष्टिकोणको अर्थ र महत्व हुन्छ । बहुमतको निर्णय कार्यान्वयन र फरक विचार तथा अल्पमतको कदर, सम्मान लोकतन्त्रको सुन्दरता हो । यही सुन्दरतालाई समाप्त पार्ने एमाले ओली समूहको केन्द्रीय कमिटीको यस्तो निर्णयलाई कसरी लोकतान्त्रिक भन्न र मान्न सकिन्छ र ? एमालेको सिङ्गो पार्टी कमिटीले यो निर्णय गरेको पनि होइन । आठौं महाधिवेशनमा झिनो ४८ मतको मात्र फरकमा पराजित माधव नेपाल समूह यो निर्णय प्रक्रियामा सहभागी नै थिएन । त्यसैले यस्तो निर्णयलाई सिङ्गो एमालेको निर्णय भनेर कसरी भन्ने ? कसरी मान्ने ? भन्ने चर्चा एमाले बिभाजनअघि हुँदै भएको थियो । तर माधवहरुले एमाले छोडेपछि भने अब यो एमालेभित्रको ओली गुट र त्यो गुटमा आत्मसमर्पण गर्नेहरुको साझा प्रस्तावको रुपमा आएको छ ।

ओली आफैंले माले कालमा फरक विचार, फरक मतको वकालत गर्नुभएको हो । सीपीको नौलो जनवादी क्रान्ति र मदन भण्डारीको जनताको बहुदलीय जनवादी कार्यक्रमका सन्दर्भमा पनि ओलीले जबजको कार्यक्रम पारित गराउन मदन भण्डारीको सहयोगी गरेर बेजोड लविङ्ग गरेको त पार्टी पंक्तिभित्र लामो समय काम गरेका कार्यकर्ताहरुको स्मरणमै रहेको हुनुपर्ने हो । अनि आठौं महाधिवेशन भइरहँदा ओलीले माधव नेपालभन्दा अलग्गै गुट, प्यानल बाएर चुनाव लडेको, प्रतिष्पर्धा गरेको पनि त त्यति धेरै भएको छैनन नि । एमाले पंक्तिभित्र गुटगत राजनीतिको सूत्रधार खेलाडी नै केपी हो भन्दा अत्युक्ति नहोला । किनभने मदन भण्डारी फाउण्डेशनका नामबाट देशभरि र प्रदेश कमिटीहरुमा समेत ओलीले आफ्नो गुटको पकड जमाएको इतिहास त ताजै छ नि । एउटै पदार्थ वा घटना, वा वस्तुलाई हेर्ने त अलग-अलग दृष्टिकोणहरु हुन्छन् । मानिसका स्वभाव, रुचि, चासो, चिन्तन र विचारहरु फरक फरक हुन्छन् नै । अनि मैले यो भनें, तैले मान्नैपर्छ भनेर कमसेकम लोकतन्त्रमा त भन्न हुँदैन, पाइदैन । लोकतान्त्रिक पार्टीमा आफ्नो कुरा मात्र मन पराउनेहरुको संख्या मात्र हुँदैन । त्यहाँ आलोचकहरु हुन्छन् । स्वस्थ आलोचना सुन्न नसक्नेहरु लोकतन्त्रवादी कहिल्यै हुन सक्दैन । अनि उसले आफ्नो जय, जयकार गर्ने भजनमण्डलीको क्लबहाउस मात्र बनाउन खोज्छ, पार्टी संगठन वा शासन सत्तालाई । यस्तो गतिविधि भेनेको जानेर वा नजानेर नै किन नहोस् अधिनायकवादी, संकीर्ण, तानशाही मार्गतर्फ अग्रसर हो भनेर किन नभन्ने ? जसले लोकतन्त्रमा आफ्नो बाहेक अरुको कुरा, विचार, दृष्टिकोणलाई सुन्न सक्दैन, सुन्न चाहदैन भने ऊ कसरी लोकतान्त्रिक हो र हुनसक्छ ? अझ आफूलाई द्वन्द्वात्मक भौतिकवादमा बिश्वास राख्नेहरु हौं भनेर नथाक्ने कम्युनिष्टले पार्टीभित्रको वैचारिक द्वन्द्वलाई आन्तरिक राजनीतिक सम्मेलन, प्लेनम वा महाधिवेशनहरुबाट हल गर्नुपर्ने होइन र ? एकदलीय अधिनायकवादी स्कूलिङ्गबाटै आएका संसारका कम्युनिष्टहरुले समयक्रमसँगै आफूलाई परिमार्जन गर्दै पनि गएका छन् । कति देशहरुमा सैनिक संगठन र संरचनालाई परिवर्तन गर्दै संसदीय राजनीतिमा कम्युनिष्टहरु पनि समाहित भएर जनताबाटै अनुमोदन भएर राजनीति बचाएका छन् भने कति मुलुकहरुमा कम्युनिष्ट सत्ता इतिहासको पानामा सीमित छ । बिशेषतः सोभियत युनियनको विघटन र पूर्वी युरोपमा कम्युनिष्ट सत्ताको पतनसँगै बिश्व कम्युनिष्ट आन्दोलनभित्र जडसूत्रवादी धार समाप्त भएर गएको छ । र कम्युनिष्टहरु पनि नवउदारवादी, लोकतन्त्रवादी, समाजवादी आदि नाम र बिशेषणले आफूलाई सम्बोधन गराउन थाले । कम्युनिष्ट पार्टीको यस्तो परिमार्जन वा परिवर्तनलाई आफूलाई रेडिकल बताउने कम्युनिष्टहरुले संशोधनवादी, अवसरवादी, दलाल पूँजीवादको मतियार वा आत्मसमर्पणवादी गद्दार भनेर लाञ्छित गर्दै आएका छन् । ओलीकै जोडबलमा पार्टीभित्र सामूहिक नेतृत्व र निर्णय प्रक्रियामा सबैको सहभागिता र अपनत्वको नीति आठौं महाधिवेशनबाट पारित गरी अध्यक्षात्मक प्रणली र बहुपदीय प्रणालीमा गएको नेकपा एमाले र त्यही महाधिवेशनले चुनेका केपी ओलीले अहिले आएर बहुपदीय प्रणाली र सामूहिक नेतृत्वको सट्टा सर्वाधिकार सम्पन्न अध्यक्ष बनाउने नीति लिनुलाई पनि लोकतन्त्रको उच्चतम् अभ्यास भनेर मानिदिनु पर्ने ?

ओली अध्यक्ष हुनुभन्दा अघि एमालेमा महासचिव शक्तिशाली हुने प्रणाली थियो । सीपी, जेएन, मदन, माधव सबै पार्टी प्रमुख हुँदा महासचिव नै हुनुहुन्थ्यो । मार्क्सवादी नेता मनमोहन अधिकारी भने मालेसँग पार्टी एकीकरण भएपछि बनेको एकीकृत मार्क्सवादी लेनिनवादीको अध्यक्ष बनाइनु भएको थियो । उमेर, अवस्था र लामो राजनैतिक जीवनका कारण सम्मानका लागि अधिकारीलाई अध्यक्ष बनाएर माधव नेपाल महासचिव रहनुभएको थियो । ओली खेमाले प्रस्ताव गरेको गुटरहित महाधिवेशनका लागि अध्यक्ष र महासचिव पदको मात्र महाधिवेशनका प्रतिनिधिहरुबाट प्रत्यक्ष निर्वाचन, मतदान हुने र अरु पदहरु केन्दीय कमिटीका सदस्यहरुले निर्वाचत गर्ने ब्यवस्था गर्न लागिएको छ । यसको मतलव महाधिवेशनमा अध्यक्ष लगायतका पदहरुमा आकाँक्षी एकभन्दा बढी हुन नपाउने भन्ने त होइन होला ? अनि जब अध्यक्ष र महासचिवमै दुई वा दुईभन्दा बढी खेमा वा धार वा समूहले प्रतिष्पर्धा गर्न पाउने हो भने केन्दीय समिति र त्यो केन्दीय समितले चयन गर्ने पदाधिकारीहरुमा गुटबन्दी वा प्यानलवाइज भोटिङ्ग हुँदैन भनेर कसरी भन्न सकिन्छ ?,

आफूले भनेको र गरेको मात्र ठीक, अरुको विचार, चिन्तन, दृष्टिकोण र मान्यता केही होइन भन्ने सोच र शैली नै हो अधिनायकवादी गतिविधि । केपी ओली र उनको गलत कार्यको अपब्याख्या गरी जनतामा भ्रम छरेर ओलीलाई देवत्वकरण गर्न सक्रिय झुण्डलाई लोकतान्त्रिक विधि प्रक्रिया, पद्धति र परम्पराको केही मतलव छैन । यो समूह ओलीको जस्तोसुकै गलत कामलाई पनि ठीक छ नि कामरेड, वर्ग दुश्मनहरु त कराईरहन्छन् नि भनेर उकासिरहेका छन् । ओली पनि आफू सच्चिएर, सुध्रिएर संगठन बचाउने जोगाउनेभन्दा आफ्ना आलोचक र बिरोधीविहीन एमाले पार्टी चाहिरहेका छन् । लोकतन्त्रमा सत्ता र शक्तिमा हुनेले गरेको गलत कार्यको बिरोध हुन्छ, गर्न पाइन्छ । तर ओली आफ्नो आलोचना सुन्नै सक्दैनन् । उनमा जसरी पनि बिरोधी समाप्त पार्ने स्तालिनवादी सोच, शैली र कुटील चाल, जाल रच्ने दुष्पाहसपूर्ण शोख जागेको छ । हतियारबद्ध फौजी संगठनबाट मुक्त भएर जनतामा आधारित पार्टीको नेतृत्वमा हुकुमी शैली हावी भयो भने लोकतन्त्र र विधिको शासन धरापमा पर्दछ । ओलीकालमा नेपालमा पनि यस्तै खतरा रह यो । भलै नेपालको सत्ताबाट ओली हटेका छन्, तर ओली प्रवृत्ति कायमै छ । पार्टी फेरिनु, पात्र फेरिनु मात्र ठूलो कुरा होइन । प्रवृत्ति त्यही रह्यो भने फेरि पनि देश र जनताले दुःख पाउँछन् ।

बहासको अर्को पाटो

पार्टी भनेकै विचार, चिन्तन, दृष्टिकोण मिल्ने मानिसहरुको समूह वा संगठन हो । यदि यस्तै हो भने एउटै विचार र एउटै पार्टी भएकाहरुका बीचमा किन चाहियो अलग गुट वा अलग समूह ? केही व्यक्तिको इच्छा, आकंक्षा पुरा गर्न, सत्ता र शक्तिको प्राप्तिका लागि गरिने यस्ताखाले गुटबन्दीले लोकतन्त्रको संस्थागत विकासमा योगदान दिनसक्छ ? विचारै नमिले, कुरै नमिले किन एकै ठाउँमा रडाको मच्चाएर बसिरहनु ? कुरै मिल्दैन, विचार फरक पर्‍यो भने संविधान र कानूनमै त्यस्तो अवस्थामा अलग पार्टी बनाउने पाउने प्रावधान राखिएकै छ त । आफ्नो विचार समूहको अलग दल निर्माण गरे भै हाल्यो त । किन गनगन् गरेर रोइलो गरेर, गाली गलौज गरेर समय बर्बाद गर्नु परेको ? एउटै पार्टीभित्र फरक विचार, दृष्टिकोण वा चिन्तन देखा परेमा केन्द्रीय समितिमा दस्तावेज दर्ज गर्ने, अनि त्यहाँ बहुमतले पारित गराउने । त्यसो हुन सकेन भने बहुमतको निर्णयलाई अल्पमतले मानेर, स्वीकार गरेर सांगठनिक गतिविधिमा सहभागी हुनुपर्‍यो । यसमा सकिँदै सकिँदैन भने वैधानिक प्रक्रिया पुर्‍याएर अर्को दल बनाउन सकिने बाटो संविधानले नै दिएको माथि नै उल्लेख भइसकेको छ । तर, प्रश्न कहाँनिर हो भने पार्टी विचार मिल्नेहरु सबैको साझा हो भने एउटा गुटको मात्र भेलाबाट गरिएको निर्णय चाहिँ अर्को गुट, समूहले अनुपस्थितिका बीच पनि मानिदिनै पर्छ भन्ने चाहिँ घोर अलोकतान्त्रिक सोच, विचार हो । कुनै खास मुद्दा र बिषयहरुमा केन्द्रीय कमिटीमा फरक धारणा र विचार नै राख्न नपाउने हो भने र अध्यक्षले जे भन्योा त्यो मान्नुपर्ने हो भने त्यस्तो पार्टी त अधिनायकवादी भै हाल्यो नि । लोकतन्त्रमा वैचारिक धारमाथिको निषेध कति उचित ? कति अनुचित ? लामो बहस गर्न सकिन्छ । तर आजलाई यति ।

(लेखक नेपाल पत्रकार महासंघ झापाका पूर्व सभापति हुन् ।)

सबाल्टर्नको ढाडमा राजनीतिको रंगमञ्च

• रमेश भट्टराई

समाजलाई गहिराइमा गएर हेर्दा गायत्री चक्रवर्तीले भनेजस्तो सबाल्टर्न वर्ग अर्थात् भुइँमान्छे आफैँ बोल्न सक्दैन । त्यो वर्गमा अर्कैले चेतना भरिदिनुपर्छ । तिनको आवाज ओकलिदिनुपर्छ । यस्ता दबिएका र दबाइएका आवाजलाई उजागर गर्ने चिन्तनमा हाम्रो मुलुक पनि तातेताते गर्दै छ । शासनसत्तामा हामीले विशिष्ट शासकद्वारा शासित हुनुपर्छ अर्थात् आफैँबाट शासित हुनुपर्छ । यस सिद्धान्तविपरीत हामीलाई ‘अधिकारका लागि विद्रोही बन’ भन्ने प्रकृतिको मार्क्सवाद पढाइरहिएको छ । वास्तवमा राजनीतिगत चिन्तनको संस्कारमा एकान्वित सोचधारी नेतृत्वले पटकपटक फरक व्यवस्थामा नेतृत्व गर्ने स्थितिलाई तल्ला वर्गका सबाल्टर्न वर्गले नबुझेरै मद्धत गरिदिन्छन् ।

मुलुकले क्षमतावान् नेतृत्वको अर्थलाई बहुवैकल्पिक प्रश्नको उत्तरमा चारमध्ये एक पक्का भने जसरी स्वीकार गरिरहनुपर्छ । यो अभ्यासमा सही र गलतको भन्दा खिचातानीमा मान्छे किनबेचको मथिंगल नै थिंक ट्याङ बन्न पुग्छ । इतिहास अमूल्य छ भन्दै गर्दा त्यो सबाल्टर्न वर्गका लागि इतिहास सुखद हुँदैन । ती गुमनामहरू प्रयोग मात्रै हुन्छन् अनि तिनकै ढाडमा टेकेर तिनको श्रम, समय र सम्मानलाई शोषण गरिएको हुन्छ ।

आर्थिक विकास र आत्मनिर्भरताको तहमा कमजोर भएका व्यक्ति, समुदाय र राज्य नै भुइँमान्छेभित्र पर्छन् ।

प्रभुत्वशाली वर्गको पद्धतिभित्रकै सहमति, सम्झौतामा शक्तिको सिर्जना हुन्छ । त्यो शक्तिमा समाजका निरीह मानिसमाथि असमान व्यवहार गरिन्छ । अलिकति प्रजातान्त्रिक मार्गमा लम्केको नेपालजस्तो मुलुकमा चाहिँ स्वार्थी नेतृत्वले यस वर्गलाई भोटका निम्ति प्रयोग गर्छ अनि शक्तिसत्तालाई हातमा लिइरहन्छ । आवश्यक परेको समयमा शक्ति प्रदर्शनका लागि किनिरहन्छ । दार्शनिक मिसेल फुकोले मार्क्स र मार्क्सवाद नबुझ्नेले इतिहास बुझ्दैन भनेका छन् । उनले शक्ति, सम्मान र सम्पत्ति (पावर, प्रेस्टिज र प्रोपर्टी) को आडमा समाज सञ्चालित रहेको तर्क अघि सारे । आज यी सन्दर्भ बुझ्ने शासकहरूले केही नबुझ्ने शासितमाथि सबाल्टर्न चिनाउन खोजेजस्तो गर्छन् । वर्ग, जात, धर्म आदिका आडमा अर्थात् अधिकार दिउँला भन्दै विखण्डनकारी राजनीति गरिरहेका छन् । हाम्रो मुलुकमा भएका द्वन्द्वले चाहिँ वर्गको झुन्डमा होमिन सिकायो तर मानवतावाद पढाएन । किनकि त्यो भोट माग्ने स्वार्थजनीन एउटा इन्द्रजाल पनि हो ।

वास्तवमा त्यसले नेपाली समाजवादको विशेष सूत्रलाई चाहिँ एकरति पनि सिकाएन । भएको नेपाली भाइचारामा पनि विखण्डनको विष हालिदियो । अझ जसले मार्क्सवाद पढाउन खोजे तिनैले यथार्थमा पुँजीवादी अनुहार प्रदर्शन गरिरहे । यसले राजनीतिगत स्वार्थ शिवाय परिवर्तनको दृढतालाई जीवन्तता दिएन । स्वार्थको राजनीतिगत गुट टिप्यो । विकासमा होमिनुपर्ने समय, श्रम र राज्यको सम्पत्तिलाई तिनैले दोहन गरिरहेको यथार्थलाई नकार्न मिल्दैन । यस मानेमा बोधगम्य अध्यात्मवाद र विकासमुखी सामाजिक मार्क्सवाद दुवैको सम्मिश्रणबाट नेपालमा नेपाली समाजवादको पटक्कै खोजी भएन ।

भुइँमान्छेमा जति मानवता हुन्छ आर्थिक रूपमा सम्पन्न मुलुकमा त्यति भावनात्मक गहिराइ देखिँदैन । भाइचारा, बन्धुत्व, सहयोगको भावना अर्थात् जिउँदाको जन्ती र मर्दाको मलामी हुने परिवेशलाई, मातृभाषिक मर्मलाई, लोकसंस्कृतिलाई साँच्चै नै सबाल्टर्न वर्गले जोगाएका हुन्छन् । यसो भन्दै गर्दा गाउँमा अन्धविश्वासी संस्कृतिले प्रभाव जमाएको हुन्छ तर त्यो संस्कारका रूपमा पुस्तागत हस्तान्तरण भएको विचार हो, दमनकारी नियतचाहिँ होइन ।

त्यहाँ त नवमानवतावाद अर्थात् मान्छेको आत्मसंयम वा आत्मसंकल्पलाई विशेष महत्तव दिइने गरेको देखिन्छ । मान्छेले मान्छेलाई अरू केही नै नभए पनि पाप र धर्मको कसीमा अन्याय गर्नु, चोर्नु, ढाँट्नु, छल्नु, कसैलाई होच्याउनु अपराध मान्छ । फलतः सानालाई माया र ठूलालाई एउटा स्तरमा सम्मान हुन्छ । बहुविवाह र बुहार्तन अनि दाइजोको कुप्रथाका बीचमा पनि चेली र श्रीमती वा दिदीबहिनी र आफन्तलाई दर्जाअनुरूप माया वा आदर गर्छ । आफ्नो संस्कृति बचाउँछ तर अरूकोमा आँखा लाउँदैन, औंलो ठड्याउनु आवश्यकै मान्दैन । पाप र धर्मलाई पूर्णतः अस्वीकार गर्ने भौतिकवादी चिन्तनले वस्तुतः त्यो भावनाको मूल्यलाई तिनकै तहमा गएर न्याय दिन सक्दैन । अहिले त घरकै आफन्तबाट आफ्नै घरभित्र छोरीचेली असुरक्षित हुने भयावह समस्या बढ्न थाल्यो ।

यो कुबुद्धि हिजो सायद धेरै कम थियो ।

सन् १९६० को दशकअघिसम्म संयुक्त राज्य अमेरिकाका दक्षिणी राज्यहरूमा र सन् १९९० को दशकअघि दक्षिण अफ्रिकालगायतका स्थानहरूमा काला जातिलाई नाम मात्रको अधिकार दिइएको थियो, जुन समग्रतः जातिगत आधारमा केन्द्रित थियो । तथापि, नेपालको बहुजाति, बहुभाषी, बहुधार्मिक एकताभित्र मिश्रित समाजको बाहुल्य हुनुले यहाँ अधिकार र कर्तव्यको पद्धतिमा न्याय र अन्यायको असमान वितरण भएको दशकौँ भयो । यसबाट आरक्षणको नाममा सबल सक्षम जनशक्तिलाई प्रत्यक्ष-परोक्ष रूपमा अन्याय भएको कुरा इतिहास र अर्थ बुझ्नेहरूले थाहा नपाएको विषय पटक्कै होइन ।

निर्णायक नेतृत्व तहमा रहने अर्थमन्त्री, कानुन मन्त्री, शिक्षा मन्त्री, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रीमा कमसेकम आफ्नो मन्त्रालयको आधारभूत ज्ञानसमेत पनि छैन भने त्यो कस्तो नेतृत्व हुन्छ ! प्राविधिक क्षेत्रमा प्राविधिक ज्ञान नभएका नेतृत्वको दाइँ हुन्छ । राजनीतिक मियोलाई हाँक्ने नेपाली नेतृत्वमा स्वार्थको लडाइँ मात्रै हाबी छ । अघिल्लो र पछिल्लो सरकारबीच केवल प्रतिशोध साँधिन्छ । फलतः तिनमा न योजनाको ज्ञान हुन्छ न कार्यान्वयनको आधार ! यो दुरवस्थामा सही मान्छेले सही क्षेत्रमा नेतृत्व गर्ने अवस्था रहँदैन । अर्थमन्त्रीले अरूले लेखिदिएका तथ्यांक लिएर कसरी श्वेतपत्र पेस गर्दा हुन् ? परजीवी बनेर कुर्सीमा बस्नेले वास्तविकताको गहिराइलाई भावनात्मक तवरले बोध गर्न गाह्रो हुन्छ । यो यथार्थलाई असन्तुलित संयोजन गरिँदा सबाल्टर्नको विकासमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा असर परिरहन्छ । यस्ता शासकले सबाल्टर्नको भोलापनलाई हतियार बनाएर शक्तिको जोहो गरिरहँदा राजनीतिमा बहुरंगी अस्थिरताको चटक भइरहन्छ । देश र जनता विकासमा भन्दा अनावश्यक झमेलामा रुमल्लिरहन्छ ।

एउटा जाति वा समुदायलाई अधिकार दिइने कोटा पद्धतिले सबै सबाल्टर्नलाई समेट्दैन । सबाल्टर्न त हरेक जातिभित्र हुन्छ । सामाजिक-सांस्कृतिक आधारलाई मात्रै एकोन्मुख रूपमा विभेदको कारक मान्दा सबैभन्दा बढी प्रभाव पार्ने आर्थिक कारक छुट्न पुगेको छ । अतः नेपालको पृष्ठभूमिमा सबाल्टर्न वर्गलाई आयस्रोत र सम्पत्तिकै तहमा राखेर हेरिनुपर्छ । अहिलेको कोटा पद्धतिले त हाम्रो समाजले भन्ने गरेको उपल्लो जातका गरिबको क्षमता र दक्षतामा सीधा प्रहार गर्छ । त्यहाँभित्रको वेदनासम्म पुगेर सम्बोधन गर्न सक्दैन । तल्लो वर्ग भन्दै दिइने सुविधालाई त्यहाँका धनाढ्य र पुँजीपतिले उपभोग गरिरहँदा समाजवाद र साम्यवाद व्यावहारिक हुनै सक्दैन । यहाँ त अति विपन्न, दूरदराजका सबाल्टर्न वर्ग, अक्षम स्तरका सिंगो बस्ती नै आफूले पाउनुपर्ने सुविधाबाट वञ्चित देखिन्छ । टाढाबाठाले नै सुविधामा रजाइँ गरिरहेका छन् । वस्तुतः क्षमतावान्सँग प्रतिशोध साँधिरहन्छन् । अल्पज्ञानीले सर्वज्ञानी हुने हठ गरिरहन्छन् ।

बहुसंख्यक सबाल्टर्न वर्गलाई हेर्नुको साटो एउटा जातिलाई अधिकार दिँदा त्यहाँ पनि सबाल्टर्न वर्गको एउटा हिस्सा स्पष्टतः छुट्छ । जातका आधारमा शोषक र शोषित बनाइँदा मानवताका आधारमा समता भावको इतिहास ठहरै मर्न पुग्यो अर्थात् भावनात्मक भाइचारा बाँच्ने पद्धति मानवतावाद हो भन्न सकिएन । उपल्ला भनिएका जातिभित्र पनि सबाल्टर्न वर्ग रहन्छ भन्ने पद्धति खोजिएन । क्षमता र मेहनतको कदर गर्ने पद्धति भएन । आरक्षण वा नेपालको कोटा पद्धतिभित्र दूरदराज ग्रामीण क्षेत्रका नागरिक र सम्पन्न वर्गका लागि एउटै तहमा राखियो । सर्वोच्च अदालतले ‘आरक्षणसम्बन्धी व्यवस्थालाई वर्गीयता र जातीयतामा नभई आवश्यकतामा केन्द्रित बनाएमा मात्र यसले संविधानको साध्य हासिल गर्छ,’ भनेको विषयलाई अतिरञ्जित बनाउने कि सबाल्टर्नको आँखाले हेर्ने भन्ने आजको नेपालको आवश्यकता हो !

वास्तवमा आरक्षण पद्धतिले सबाल्टर्न वर्गको वास्तविक पहिचान गर्न नसकेको विगतको अभ्यासलाई नेपालले मनन गर्न नसक्दा हामी कछुवा गतिमा छौँ । आँखामा छारो हाल्ने एउटा कुरा हो तर सहरले गाउँलाई हेप्ने, सम्पन्नले विपन्नलाई हेप्ने, सुविधाविहीनका मर्म र भावना, विपन्नको बाध्यता र रहरजस्ता पक्षतिर एकरति आँखा गएन । परिणामतः विपन्न भएकै कारण ऊ दमित, पीडित, कुण्ठित भएको कुरालाई जात, प्रथा आदिले भन्दा पनि गहिरो प्रभाव पारेको हुन्छ । आर्थिक विषमता पनि छुवाछूतको कारक हो । आर्थिक विषमता पनि अन्धविश्वासको एउटा मूल प्रभावक हो । यसर्थ सकारात्मक विभेदको पक्षमा सोच्नुपर्ने बेला आएको छ । सुविधा चाहिनेलाई दिने र आवश्यक सदुपयोग गर्ने गरी मानवताका नाताले उपयोग गर्ने व्यवस्था हुनुपर्छ । यसले समाजलाई द्रुत मार्गबाट साम्यवादी मान्यतामा लगेर जोडिदिन्छ ।

क्षेत्रीय सहसचिवमा गौतमको उम्मेद्वारी

बैगुनधुरा (प्रस) । नेपाली कांग्रेस झापा क्षेत्र नम्बर ४ को क्षेत्रीय सहसचिवमा कृष्णप्रसाद गौतमले उम्मेद्वारी घोषणा गरेका छन् ।

क्षेत्रीय प्रतिनिधि तथा पार्टी नेताहरुसँगको विभिन्न चरणको छलफल र परामर्शपछि गौतमले उम्मेद्वारी घोषणा गरेका हुन् । गौरादह - ९ का जनप्रतिनिधि समेत रहेका गौतम पार्टीभित्र जुझारु युवा मानिन्छन् । स्थानीयस्तरमा उनी नागरिकको मन जितेका जनप्रतिनिधिका रूपमा चिनिन्छन् । वडा अधिवेशनमा लोकप्रिय मत ल्याएर क्षेत्रीय प्रतिनिधि निर्वाचित उनी पार्टीभित्र परिवर्तन चाहने युवा हुन् । नेपाल ल क्याम्पस काठमाडौं, धनकुटा बहुमुखी क्याम्पस धनकुटामा अध्ययनरत रहँदा नेविसंघको संगठन निर्माणमा योगदान पुऱ्याउनका उनी बैगुनधुराका स्थानीयबासी हुन् । उनी स्थानीयस्तरमा पार्टी संगठन निर्माणमा निरन्तर सक्रिय छन् । बैगुनधुरा, महाभारा,पाँचगाछी, शिवगञ्ज क्षेत्रबाट पार्टीको क्षेत्रीय समितिमा पदाधिकारीको आवश्यकता बोध गरी पार्टीपंक्तिमा छलफल गरेर आफूले क्षेत्रीय सहसचिवमा उम्मेद्वारी दिएको उनले बताए । सो क्षेत्रका नेता, समकालीनको पूर्ण साथ र समर्थनमा आफूले उम्मेद्वारी घोषणा गरेको गौतमको भनाइ छ । उम्मेद्वारी घोषणासँगै गौतम अग्रज, समकालीन र अनुजहरुसँगको भेटघाटमा जुटेका छन् ।

कनकाई बनमा गुणवर्द्धक बिरुवा रोपिने

बिर्तामोड (प्रस) । 'जलवायु परिवर्तनप्रति सचेत बनौं र बनाऔं' भन्ने मुख्य नारासहित प्राकृतिक संरक्षण समाजको आयोजना र कनकाई नगरपालिका, जिल्ला बन कार्यालय एवं कनकाई सामुदायिक बन उपभोक्ता समूहको संयोजनमा कनकाई सामुदायिक बन परिसरभित्र विभिन्न प्रजातिका बिरुवा रोपिने भएको छ ।

बढ्दो अक्सिजनको अभावलाई प्राकृतिक रुपमै परिपूर्ति गर्न सकिने गरी बर, पिपल, निम, बेल, रुद्राक्षलगायत लगभग १२५ प्रजातिका धार्मिक एवं औषधीय गुणवर्द्धक बिरुवा रोप्न लागिएको आयोजक संस्थाका संयोजक कुमार कटुवालले जानकारी दिए ।

प्राकृतिक संरक्षण समाजको आग्रहबमोजिम बन परिसरमा धार्मिक एवं जडिबुटीजन्य र औषधीय गुण बोकेका बिरुवा रोपिने र त्यसको संरक्षण सामुदायिक बनले गर्ने कनकाई सामुदायिक बन उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष ख्याम ओलीले जानकारी दिए ।

'सामुहिक सम्मान, सबैका लागि अक्सिजन' भन्ने मूल मन्त्रलाई आत्मसात गर्दै सबैभन्दा बढी अक्सिजन प्रवाह गर्ने र मानवका लागि उपयोगी मानिने बर, पिपल, निम, बेल, रुद्राक्षका बिरुवा बढी रोपिने बताइएको छ । असोज २१ गते कनकाई सामुदायिक बन परिसरमा बिरुवा रोपिने जनाइएको छ ।कनकाई सामुदायिक बन परिसर एवं कनकाई नदी आसपासमा रोपिने बिरुवाले नदी कटान नियन्त्रण गर्न र बस्ती सुरक्षित राख्न समेत सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको कटुवालले बताए ।

जसका लागि अर्जुनधारा-१० निवासी पर्शुराम कटुवालले बर, पिपललगायत विभिन्न प्रजातिका बिरुवा उत्पादन गरेको जनाइएको छ । विगत केही बर्षयता बर-पिपल बचाऊ अभियानअन्तर्गत स्वयंसेवी रुपमा बिरुवा उत्पादनमा लागेका कटुवालले हालसम्म झापासहित विभिन्न जिल्लामा बरपिपलका बिरुवा रोप्न पठाइएको जानकारी दिए ।

उनले प्राकृतिक संरक्षण समाजकै तत्वावधानमा आफ्नै घर आसपासमा बिरुवा उत्पादन गरेका छन् ।

प्रहरी...

गरेकोप्रति आपत्ति जनाइएको छ । विज्ञप्तिमा पीडित वालिकालाई यथाशीघ्र न्याय दिलाउन आग्रह गर्दै प्रदेश १ कै पहिलो वाल मैत्री नगर पालिका भद्रपुरलाई पनि अमानवीय व्यवहारविरुद्ध गम्भीर भएर लाग्न ध्यानाकर्षण गराइएको छ। भद्रपुर जेसीजका अध्यक्ष खिलनाथ पाण्डे (निकास), नेपाल बाल संगठन झापाका उपाध्यक्ष फणीन्द्र दाहाल, राजवंशी समाज विकास समितिका संयोजक र सचिव उत्तम राजवंशी र पुनम राजवंशी,वाल ज्योति समूह भद्रपुरकी उषा राजवंशी, एविसी नेपाल झापाकी अध्यक्ष कञ्चना ढकाल सिटौला, मानव अधिकारका लागि महिला एकल महिलाकी झापा अध्यक्ष रेखा अधिकारी, नेपाल राष्ट्रिय बंगाली समाजका केन्द्रीय सदस्य अनुप राय, साना हातहरू नेपालका शाखा प्रबन्धक विक्रम वाग्ले, सामुदायिक प्रहरी सेवा केन्द्र भद्रपुरका महासचिव दीपक अधिकारी, मैथिल समाजका झापा अध्यक्ष रमेशचन्द्र झा, लायन्स क्लब अफ भद्रपुरका अध्यक्ष योगेन्द्र पौडेल, रेडक्रस भद्रपुरका सभापति गोपाल गिरीलगायतले विज्ञप्ति जारी गरेका हुन् ।

बिर्तामोड नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
बिर्तामोड,झापा
१ नं प्रदेश,नेपाल

सूचीकृत हुन आउने बारेको सूचना
प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०७८/०६/०४

बिर्तामोड नगरपालिका क्षेत्रभित्र प्रधान कार्यालय रहि नियमित रुपमा प्रकाशन,प्रशारण भइरहेको संचारमाध्यमहरु(रेडियो,टेलिभिजन,पत्रिका,अनलाइन) बिर्तामोड नगरपालिकाको सूचना तथा संचार कार्यबिधि २०७५ को मापदण्ड भित्र रहेर लोककल्याणकारी विज्ञापन उपलब्ध गराउने भएकाले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र निम्न कागजातहरु सहित यस कार्यालयमा सूचिकृत हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । म्याद भित्र सूचीकृत नहुने सञ्चार माध्यमहरु उपर कुनै कारवाही नहुने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ ।

आवश्यक कागजातहरु
१.कम्पनी दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
२.करचुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
३. नगरपालिकामा भएको व्यवसाय दर्ता/नविकरणको प्रतिलिपि
४.सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयको इजाजत पत्रको प्रतिलिपि

-गणेशप्रसाद दाहाल (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)

धुलाबारी जुनियर जेसीजको स्थापना दिवस

मेचीनगर (प्रस) । धुलाबारी जुनियर जेसीजको चौथो स्थापना दिवस अघिल्ला वर्षहरु २०१९ र २०२० झैं तीन चरणको कार्यक्रम गरी मनाइएको छ ।

पहिलो चरणको कार्यक्रम स्वबोध साधना केन्द्रमा बालबालिकाहरुसंग रमाइलो पल व्यतित गर्दै बालबालिकाहरुलाई कापी, कलम, फुटबलजस्ता सामग्री वितरण गरिएको थियो । त्यस्तै, दोस्रो चरणको कार्यक्रममा धुलाबारी ट्राफिक प्रहरी पोस्टसंग समन्वय गरी सचेतना बोर्डको स्थापना गरी मास्क र जनचेतनामुलक पर्चा पैदलयात्रीहरुलाई वितरण गरिएको छ ।

त्यसैगरी मातृशाखा अध्यक्ष जेसी राजीव प्रसाईं , पूर्व अध्यक्षहरु र सम्पूर्ण शुभचिन्तक तथा अभिभावकमाझ शुभकामना आदानप्रदान गरी सन्ध्याकालिन समयमा केक काटेर मनोरञ्जन गरी तेस्रो चरणको कार्यक्रम समापन गरिएको छ ।

काँकरभिट्टाबाट म्याद गुज्रिएका लाखौंका सामान जफत

मेचीनगर (प्रस) । मेचीनगरको मुख्यः व्यापारिक केन्द्रविन्दु काँकरभिट्टाबाट बजार अनुगमन टोलीले लाखौ मुल्यको सामान जफत गरेको छ । दशैंतिहार नजिकिँदै गर्दा अत्यावश्यक खाद्य वस्तुको मुल्य दिनहुँजसो उकालो लागेको उपभोक्ताको गुनासो आएसँगै झापाका सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी तिलोचन रिमाल नेतृत्वको अनुगमन टोलीले काँकरभिट्टाका पसलहरुको अनुगमन गरेको थियो ।

सोक्रममा उपभोग्य मिति गुज्रिएका खाद्य वस्तु टोलीले नियन्त्रणमा लिएको मेचीनगर नगरपालिका खाद्य अधिकृत दीपेन्द्र कार्कीले बताए । दशैंतिहारलगायत अन्य चाडपर्वका समयमा बजारमा हुने कालोबजारी र खाद्य सामग्रीको मुल्यबृद्धि नियन्त्रण गर्न मेचीनगरमा बजार अनुगमन गरिएको सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी रिमालले जानकारी दिए ।

टोलीले अनुगमनका क्रममा वील विजक चुस्तदुरुस्त नराखेको, मुल्यसूची नराखेको, राखेको भए पनि त्यसलाई दैनिकरुपमा व्यवस्थापन नगरेको, पसलमा उपभोग्य मिति सकिएका खाद्य वस्तु फेला पारेको थियो । साथै विद्युतीय तराजुको आवश्यक कागजात नराखेको फेला परेपछि तत्काल सवै प्रक्रिया पुर्याएर आवश्यक कागजात राखी दर्ता गर्न व्यवसायीहरुलाई सुझाव दिइएको छ । उपभोग्य मिति समाप्त भएको फेला पारेको ती वस्तु नष्ट गर्ने जनाइएको छ । टोलीले खुद्रा व्यवसायीहरुलाई होलसेल व्यवसायीले जारी गरेको वील विजक सुरक्षित राख्न र माग गरेका बेला उपलब्ध गराउन भनेको छ । केपी इन्टरप्राइजेज, डीसी मल्टि सेन्टर, सुशीला भेराइटीज, आस्था ट्रेडर्स, न्यू भेराइटिज, मोहन किराना पसललगायतको टोलीले अनुगमन गरेको थियो ।

गुणस्तरीय र सुलभ शिक्षा, कनकाईको प्रतिवद्धता
OLD IS GOLD
भर्ना खुल्यो
मेची अञ्चलमै पहिलोपटक २०३५ सालमा अंग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठन शुरु भई कक्षा नर्सरीदेखि मास्टर्स डिग्रीसम्म सञ्चालन भइरहेको पूर्वकै ऐतिहासिक शैक्षिक प्रतिष्ठान कनकाई एजुकेशन फाउण्डेशन विर्तामोडमा शैक्षिक सत्र २०७८ को लागि एमवीएस प्रथम सेमेष्टर तथा कक्षा ११ को व्यवस्थापन, शिक्षा र मानविकी संकाय अन्तर्गतका विषयहरुमा नया भर्ना खुलेको सहर्ष जानकारी गराउछौं । सीट सीमित भएकोले समयमै भर्ना गरी आफ्नो भविष्य सुनिश्चित गर्नुहोस् ।
सम्पर्क :
०२३५४००५५, ०२३५४००९५ (क्याम्पस प्रशासन)
९८५२६७७४९९ (क्याम्पस प्रमुख)
९८४२६२६१३९ (प्राचार्य)
९८४२६५७९३८ (प्रशासकीय अधिकृत)
कन्काई एजुकेशन फाउण्डेशन

मानव डेन्टल
काँकरभिट्टारोड, बोलबम पेट्रोलपम्प पूर्व, बिर्तामोड
फोनः ०२३-५४२६१६, मोः ९८५२६४०४०५
दैनिक सेवाको लागि
❖डा. मेची अञ्चल अस्पतालबाट
❖डा. भैरहवाबाट
❖डा. काठमाण्डौबाट
स्वास्थ्य मुस्कान, स्वास्थ्य जीवन, यही हो मानव डेन्टलको पहिचान

प्रतिदिन
वर्गीकृत विज्ञापन

अब मेसिनबाट घरको झ्याल तथा ढोकाको बुट्टा
PAL creation
bhadrapur road, birtamode
023-590580, 9852671580

INDESIGN BTM
Think Creative
ADVERTISEMENT DESIGN
LOGO | POSTER
BOOK | COVER | BROCHURE
BIRTAMOD | 9807909546

सुपर काइनेटिक एक्सप्रेस कुरियर
राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय चिठि पत्र , पार्सल पठाउनु परे हामिलाई सम्झनुहोस ।
विगत ३ दशकदेखी अनुभवी तथा विश्वासिलो एकमात्र कुरियर
सम्पर्कः
फोनः ०२३-५४०४७८
मोः ९८५२६७७३५५
बिर्तामोड (सिटि सेन्टर), झापा
अदुवा खोला छेउ

राम्रो छपाईको लागि हामिलाई सम्झनुहोस
-किताब -क्यालेण्डर - बिल भौचर - पोष्टर/पम्प्लेट - पत्रपत्रिका - स्कुलका कपि आदि...
पोखरेल अफसेट प्रेस
अतिथि सदन उत्तर (शनि मन्दिर छेउ)
बिर्तामोड, झापा
मोः ९८१४९७४०३२, ९८१४०४१५१३

हरि ओम (UPVC) उद्योग
आवास, होटल, अस्पताल र विद्यालयका लागि अति उपयुक्त (UPVC) का झ्याल, ढोका पार्टेशन, रुफिङ, फल्स सिलिङ, स्टिल, रेलिङ लगायत सम्पूर्ण कामका लागि सधैं सम्झनुहोस ।
बिर्तामोड-१, झापा
०२३-५४२४६१/९८४२६९८५१४

तपाईकोमा प्रतिदिन आएन ?
नआएमा सम्पर्क गर्नुहोला ।
०२३-५४३८२०

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन केन्द्रहरु :

चन्द्रगढी, भद्रपुर
लोकबहादुर कुँवर : ९८४२६८३९९६
द्रोण अधिकारी : ९८४२६२८७२१

दमक
विष्णु सुब्बा : ९८५२६७०१३७
देविबहादुर बस्नेत : ९८१७९२४६२१

मेचीनगर
चारआली : ९८४२७०३०१३
गोबिन्द घिमिरे :
९८१५९५०१५०

उर्लाबारी
रुपेन्द्र शेर्मा : ९८४२०९२४०६
विराटनगर
क्रिएटिभ आईः ०२१-५२५६१९

इलाम, मंगलबारे
रणवीर लिम्बू
९८१६९८४७५७

काकँरभिट्टा
फ्रेन्डसिप पुस्तक पसल
०२३-५६२४२४

झापा बजार
बरत राजवंशी
९८१७०४९००१

राशिफल

ज्योतिस पं. लक्ष्मी सुवेदी
लक्ष्मीपुर, झापा
चिना,टिप्पन,वास्तु तथा ग्रहदशा, ज्योतिस तथा परामर्श सेवाको लागि सम्झनुहोला ।
सम्पर्कः ९८१६९१७७८७/९८१७०८१९९०

मेष साथीभाइको सहयोग प्राप्त होला । गरको काममा लाभ होला ।

वृष पराक्रम बढ्ला । सोचेजस्तो सफलता मिल्नेछ ।

मिथुन मिष्ठान्न भोजनको अवसर मिल्ला । बोलेको प्रभावले काम बन्नेछ ।

कर्कट धार्मिक कार्य अति उत्तम हुनेछ । विद्या प्रगति हुनेछ ।

सिंह शत्रुले खेदो गर्नेछन् । मनमा अशान्ति छाउला ।

कन्या साहित्य सङ्गीतमा रुचि बढ्नेछ । गरेको काममा प्रगति मिल्ला ।

तुला व्यापारबाट लाभ हुनेछ । दाजुभाइको सहयोग मिल्नेछ ।

वृश्चिक धर्मकर्ममा मन जानेछ । मनमा सद्विचार आउने छ ।

धनु लामो दुरीको यात्रा नगर्नु बेस होला । सोचेजस्तो काम नहोला ।

मकर प्रेम प्रेमिकामा सोचेजस्तो सफलता मिल्ला । मुहारमा क्रान्ति छाउला ।

कुम्भ कर्मप्राप्तिको योग छ । सहयोगीहरुले पनि साथ दिनेछन् ।

मिन राजनीतिकमा सफलता मिल्ला । प्रतिस्पर्धाहरुमा विजय प्राप्त हुनेछ ।